

Opmerkingen van de Deken van de SOVA ter gelegenheid van de toelating van advocaten op 15 april 2026

Dames en heren, geachte aanwezigen, beste collega's, goedemorgen,

Ik sluit mij aan bij de eerder in achtgenomen protocollen van begroeting uitgebracht door de voorgaande sprekers.

Vandaag is een mooie en betekenisvolle dag. Voor u, vijf nieuwe advocaten die daarnet de eed hebben afgelegd, maar ook voor ons als Surinaamse Orde van Advocaten. Sommigen van u hebben al een andere loopbaan achter de rug. U brengt bagage mee die van grote waarde is in de rechtspraktijk: levenservaring, bestuurlijk inzicht, misschien ook een bijzondere blik op het recht en op rechtvaardigheid. Met uw komst wordt de advocatuur dus niet alleen uitgebreid, maar hopelijk ook verrijkt — met nieuwe energie, nieuwe inzichten en uiteenlopende ervaringen.

Eén van u keert zelfs terug na een periode van publieke dienst als minister van Justitie en Politie. Die functie legde de wettelijke verplichting op u om *de jure* en *defacto* afscheid te nemen van uw toga. Dat u er opnieuw voor koos toelating te verzoeken geeft het bijzondere van ons beroep weer. Uw keus illustreert bovendien hoe veelzijdig en afwisselend een juridische loopbaan kan zijn.

Beste nieuwbakken advocaten, wat u vandaag verbindt, is dat u allen heel bewust kiest – opnieuw kiest - voor de advocatuur. En dat is een keuze voor een beroep dat ertoe doet. De kern van ons vak is vertrouwen. Vertrouwen van cliënten die zich tot u wenden in belangrijke of kwetsbare momenten. Vertrouwen van de rechter die op uw professionaliteit moet kunnen bouwen. En vertrouwen van de samenleving, die mag verwachten dat advocaten bijdragen aan een eerlijke en zorgvuldige rechtspleging.

De ereregels helpen ons om dat vertrouwen waar te maken. Niet als een verzameling beperkingen, maar juist als een houvast in een praktijk die soms complex kan zijn. Zij geven richting, vooral wanneer de juiste weg niet meteen duidelijk is. Zie ze daarom als een kompas dat u ondersteunt bij het maken van afgewogen en integere keuzes.

Ik wil enkele van die regels wat dichter bij u brengen, zodat u kunt zien dat het niet gewoon losse voorschriften zijn, maar een samenhangende rode draad die u in uw dagelijkse werk moet begeleiden.

Het begint bij de relatie met uw cliënt. U heeft daarin een leidende rol. Heldere afspraken over de opdracht, de verwachtingen en de voorwaarden vormen de basis van vertrouwen. Het zorgvuldig vastleggen daarvan, en het consequent naleven ervan, geeft rust — voor uw cliënt, maar ook voor uzelf, juist wanneer de praktijk druk wordt en de tijd schaars lijkt.

Dit geldt ook voor de wijze waarop u uw werkzaamheden waardeert. Een honorarium dat in verhouding staat tot de aard en het gewicht van de zaak, getuigt van professionaliteit en

redelijkheid. Het vraagt om een eerlijke afweging — van de draagkracht en belangen van de cliënt, maar ook van de inhoud, de hoeveelheid en de complexiteit van uw werkzaamheden. In een omgeving waarin onze economie zich opent voor investeerders, buitenlandse partijen en arbeidskrachten, wordt de kring waarin wij vertrouwen moeten winnen alleen maar groter. Juist daarom is transparantie en redelijkheid van groot belang.

Diezelfde zorgvuldigheid geldt ook bij het aannemen van zaken. In een kleine gemeenschap als de onze kunnen belangen zich sneller kruisen dan u denkt. Neem daarom de tijd om te onderzoeken of u een zaak vrij en onafhankelijk kunt behandelen — niet alleen op het moment zelf, maar ook later - met uw bestaande cliënten of de belanghebbenden bij de behandeling van de zaak in gedachten. In een kleine maatschappij als van ons is dat niet altijd een simpele vraag.

En wanneer u een zaak aanneemt: houd de rug recht. Er kunnen momenten komen waarop anderen dan uw cliënt hun belang proberen te laten prevaleren — soms subtiel, soms bijna dreigend. Uw kompas blijft steeds hetzelfde: de rechtsbescherming van uw cliënt, binnen de grenzen van het recht en de regels van ons beroep.

En juist dan komt het aan op uw onafhankelijkheid. Onafhankelijkheid is geen abstract beginsel, maar een houding die zichtbaar wordt in keuzes — in het vasthouden aan wat juist is, ook wanneer dat niet de makkelijkste weg is.

In het contact met de rechterlijke macht vragen de ereregels iets dat misschien eenvoudig klinkt, maar in de praktijk grote betekenis heeft: zelfbeheersing. De zittende en staande magistratuur vervullen, net als u, een rol binnen hetzelfde systeem van recht en rechtvaardigheid. Die gedeelde verantwoordelijkheid vraagt om respect, om professionaliteit en om maat. Het recht is niet gediend bij excessen of ego's, maar bij evenwicht en zorgvuldigheid.

Binnen dat geheel is er één grens die helder en onwrikbaar is: die van eerlijkheid. Misleiding, in welke vorm dan ook, past niet binnen onze praktijk. Niet tegenover de rechter, en niet tegenover de wederpartij. Wat ons vak zijn waarde geeft, is juist dat men op ons woord mag vertrouwen. Het zijn niet de kunstgrepen die beklijven, maar de integriteit waarmee het werk wordt verricht. Wat ons inspireert in de grote voorbeelden uit ons vak, is niet sluwheid, maar juist het zeldzame en consequente vasthouden aan wat juist is — ook wanneer dat moeilijk is.

In een praktijk die zich steeds verder ontwikkelt en opent naar de wereld, krijgt ook de regel omtrent samenwerking een andere dimensie. Samenwerking biedt kansen, maar vraagt ook alertheid. Uw onafhankelijkheid, uw geheimhoudingsplicht en de grenzen rondom honoraria blijven leidend — ook wanneer u samenwerkt met anderen, nationaal of internationaal. Wees dus waakzaam bij het aangaan van samenwerkingen en ga zorgvuldig na, wat de relatie met zaakwaarnemers en tussenpersonen toelaat en vooral wat niet.

Als beroepsgroep zijn wij nog altijd bezig een weg te vinden in een schijnbaar steeds veranderende omgeving. Nieuwe regelgeving, nieuwe rechtspraak, nieuwe maatschappelijke verhoudingen — zij vragen van ons dat wij blijven investeren in kennis en ontwikkeling. Dat is geen luxe, maar een noodzaak. Tegelijkertijd brengt dat ook praktische uitdagingen met zich mee. Als bijscholing grondige investeringen vereist, zijn wij afhankelijk van fondsen en banken, die kredieten en faciliteiten aanbieden, die passen bij die noodzaak. Tegelijkertijd is toegang tot die financiering en ondersteuning niet altijd vanzelfsprekend, terwijl de behoefte daaraan groeit.

In dit verband is het goed aan te geven dat in gesprekken tussen de Deken en de NOB de financieringsmogelijkheden voor advocatenkantoren aan de orde zijn gekomen. Ik adviseer u als startende advocaat deze mogelijkheden te bekijken. Ook doe ik hierbij meteen een oproep aan andere banken én verzekeraars om zich te verdiepen in de aard van onze praktijk en mee te denken over oplossingen die het mogelijk maken om het beroep van advocaat duurzaam en toegankelijk te houden.

Dames en heren,

Voor ik besluit, wil ik nog heel nadrukkelijk stilstaan bij de rol van de Patroon. In Suriname eindigt het patronaat formeel bij de beëdiging. Maar hun rol en betekenis reikt vaak verder dan dit moment. In de periode vóór vandaag hebben uw patronen u begeleid, gevormd en voorbereid op de praktijk. Zij hebben niet alleen kennis gedeeld, maar ook ervaring, inzicht en beroepshouding. Maar ook na de beëdiging houden veel patronen toch vaak nog een oogje in het zeil en kunt u bij ze terecht voor ondersteuning, correctie en goede raad. Daarvoor past een woord van oprechte dank.

Aan de patronen zeg ik: uw inzet maakt verschil. U draagt bij aan de kwaliteit en de toekomst van onze beroepsgroep. En aan degenen die in de toekomst deze rol op zich zullen nemen: besef hoe waardevol en bepalend deze taak is. Het is een verantwoordelijkheid die serieus genomen moet worden, juist omdat u mede vormgeeft aan de generatie die vandaag en morgen het vertrouwen van de samenleving draagt.

Beste nieuwe advocaten, beste collega's

Vandaag markeert een overgang. U laat een begeleide fase achter u, en zet een stap naar volledige zelfstandigheid. Dat is een moment om met trots op terug te kijken, en met vertrouwen vooruit te zien. U zult uw eigen weg moeten vinden in dit mooie vak. Met uw eigen stijl, uw eigen overtuigingen en uw eigen stem. Blijf daarbij in verbinding met de waarden die ons beroep dragen, en met de collega's om u heen. Wij heten u van harte welkom. Wij hebben vertrouwen in u.

Ik wens u veel wijsheid, voldoening en succes toe in de uitoefening van dit prachtige beroep.

Dank u wel.